

PALANI NGAUE

Ta'u Fakapa'anga
2015/16-17/18

KOMISONI KI HE VA MO E KAKAI

FAKAHOKOHOKO 'O E NGAALI KONGA TOHI

TALAMU'AKI	4
Talateu.....	5
Fatongia 'o e 'Ofisi CPR	6
Lao 'oku ne pule'i e 'Ofisi Va mo e Kakai	8
<i>Lao 'o e Komisiona ki he Va mo e Kakai 2001</i>	9
Fa'unga 'o e Ngaue'anga.....	11
TOKONI 'A E 'OFISI CPR KE A'USIA 'A E TAUMU'A FAKALAKALAKA FAKAFONUA TSDII.....	12
Ngaahi 'Ulungaanga (Kavei) Mahu'inga.....	12
NGAAHI MAPE FOKOTU'UTU'U NGAUE.....	14
Ngaahi Taumu'a (Goals) mo e Ola (Outputs) 'o e 2015– 2016 ki he 2017-2018.....	15
Ngaue, Taketi ke a'usia mo e Ngaahi Me'a Sivi 'o e Faifatongia.....	17
Fakahoko 'o e Palani Ngaue	27
Siofi 'o e Faifatongia & Vakai'i.....	27
Patiseti 'a e 'Ofisi CPR.....	27

1. TALAMU'AKI

'Oku ou fiefia ke fakahoko atu 'a e Palani Ngaue 'a e 'Ofisi 'o e Komisiona ki he Va mo e Kakai ki he 2015/16 mo e 2017-18. 'Oku faka'ali'ali atu 'i he Palani 'a e founa mo e to'onga ngaue te mau fakahoko ke a'usia 'aki 'a e ngaahi fatongia 'oku fiema'u meiate kimautolu pea 'i he fa'unga/founa ngaue 'oku tau'ataina, 'ikai ke filifilimanako, pea faingofua ke ngaue'aki 'e he toko taha kotoa.

'Oku 'oatu 'i he Palani Ngaue ni 'a e ngaahi fokotu'utu'u fakangaue te mau fakahoko 'i he ta'u 'e tolu ka hoko mai, pea 'oatu foki ai mo e fakaikiiki 'o e ngaahi ngaue 'e fakahoko ke lava ai 'o mau a'usia 'a e taumu'a-ola 'o e 'Ofisi 'o e Komisiona ki he Va mo e Kakai, ke a'usia 'e he kakai 'o Tonga ha ngaue faka-pule'anga 'oku faifatongia taau pea ola lelei, ho'ata mei ai 'a e taliui ki he fatongia mo e lao, 'ata-ki-tu'a pea fakafepaki'i 'a e faihala.

'I hoku fatongia Komisiona ki he Va mo e Kakai, 'e hoko ma'u ai pe 'a e vilitaki ki ha fa'unga ngaue fakatotolo launga ngaue-ola pea ola lelei ko 'eku taha'i tukupa ma'olunga mo fika 'uluaki. Ko e tefito'i taumu'a ngaue ki he ngaahi ta'u 'oku hanga mai ko hono talaki 'o homau fatongia mo e ngaue 'oku mau fakahoko ki he kakai, pea fakahoko 'a e ngaue ki ha tu'unga ma'olunga mo ola lelei.

'Oku mau fakatokanga'i pea hounga 'aupito ki he 'Ofisi 'o e Komisiona ki he Va mo e Kakai 'a e poupou 'a e Pule'anga 'o Tonga ki he feinga mo e vilitaki 'oku fai ke tu'utai 'a e pule lelei 'i Tonga.

'Oku mahino foki ki he 'Ofisi 'o e Komisiona ki he Va mo e Kakai koe'uh i ke ola lelei 'a hono fakahoko 'o e Palani Ngaue ni, 'e fiema'u 'a e poupou 'a e ngaahi kupu fekau'aki kotoa pe, tatau 'i he loto'i Pule'anga, ngaahi sekitoa 'i tu'a, pea mo e kakai 'o e fonua. 'Oku ou tu'amelie 'e lava 'a hoku 'ofisi 'o tokoni ki he tou-ngaue fakalukufua ko ia, fou 'i he'emau ngaue tali launga, siofi mo vakai'i 'o e ngaahi fa'unga ngaue, pehe ki hono faka'ai'ai 'o e anga-haoacao 'i he tapa kotoa 'o e ngaue faka-pule'anga.

Aisea H. Taumoepaeau
Komisiona ki he Va mo e Kakai

2. Talateu

2.1 Na‘e fokotu’u ‘a e ‘Ofisi ‘o e Komisiona ki he Va mo e Kakai (‘Ofisi CPR) ‘i he Pule’anga Faka-Tu’i ‘o Tonga ‘i Siulai 1, 2001 ‘o fakaivia ai ‘e he lao ni ‘a e ngaahi founa ngaue pau kuo fakataumu’a ke malu’i ‘a e ngaahi totonu ‘a e kakai fakafo’ituitui (rights of individuals) mo faka’ai’ai ‘a e taliui ki he fatongia, ‘ata-ki-tu’a ‘o e ngaue/fai-tu’utu’uni mo e pule lelei ‘i he pule’anga. ‘Oku hoko ‘a hono fokotu’u ‘o e Komisoni ki he Va mo e Kakai ke fakatokanga’i ai ‘a e fiema’u ‘o ha fa’unga ngaue faka-Ombudsman ke ngaue-ola mo lelei ki he ngaahi launga mei he kakai ‘o fekau’aki mo e ngaahi ‘ulungaanga fakahoko ngaue, ngaahi ngaue pe ko e ngaahi tu’utu’uni ‘a e ngaahi potungaue, ‘ofisi mo e kautaha ‘a e pule’anga.

2.2 Ko e ngaahi ngaue ‘oku fakahoko ‘e he ‘Ofisi ‘o e Komisiona ki he Va mo e Kakai ‘oku taumu’a ki he me’a ‘e ua (i) ngaahi ngaue fakatonutonu fakahangatonu (specific) ki ha ngaahi launga ‘a e kakai ki he ngaahi potungaue, ‘ofisi mo e kautaha ‘a e pule’anga, pea (ii) ngaahi ngaue fakatonutonu fakalukufa ke fakatotolo’i mo sivisivi’i ha ngaahi kaveinga mahu’inga pe ha ngaue angai-uesia (systemic) pea fokotu’u atu ha ngaahi fakakaukau, fakataumu’a ke tokoni ki hono fakalelei fakalukufua ‘o e fa’unga pule’i mo fakahoko ngaue ‘o e ngaahi potungaue, ‘ofisa mo e kautaha ‘a e pule’anga.

2.3 ‘Oku fakafalala ‘a e ola lelei ‘a e fakahoko ‘o e fatongia ‘o e ‘Ofisi CPR mei he tau’ataina mo e ‘ikai ke filifilimanako. ‘Oku kau heni, ka ‘e ‘ikai ke

fakangatangata, ki he tau'ataina mei hono pule'ia 'e ha ni'ihi kehe, tautaufito mei he pule'anga. 'Oku kau 'i he tau'ataina ko ia 'a e malava ke kau atu ki hono pule'i 'o 'ene patiseti ngaue mei ha ngaahi fakafe'atungia, lava ke faitu'utu'uni ki hono fili 'ene kau ngaue pea fakahoko 'ene ngaue tau'ataina mei he ngaahi tu'utu'uni ngaue 'a e Pule'anga (government policy) mo e ngaahi tu'utu'uni 'a ha minisita. 'Oku tu'ulaveangofua 'a e pule 'a e lao mo e fa'unga pule fakatemokalati, 'o kapau 'oku 'ikai ma'u 'a e falala ki he ngaue 'a e 'Ofisi CPR.

2.4 Ko kinautolu 'eni 'oku 'aonga ki ai 'a e 'Ofisi CPR:

- Ko e kakai 'o e fonua, fakalukufua;
- Ko e kau ngaue 'o e ngaahi 'ofisi, potungaue mo e kautaha 'a e pule'anga

3. Fatongia 'o e 'Ofisi CPR

3.1 'Oku fakahoko 'e he 'Ofisi CPR 'a e fatongia 'o e Komisiona ki he Va mo e Komisiona Fakafepaki'i 'o e Faihala. 'Oku fakahoko 'a e ngaue 'a e 'Ofisi CPR 'o fakatatau ki he mafai kuo tu'utu'unia 'e he Lao Komisiona ki he Va mo e Kakai 2001 pea ngaue 'a e Komisiona Fakafepaki'i 'o e Faihala 'o fakatatau ki he Lao Komisiona Fakafepaki'i 'o e Faihala 2007. 'Oku fakahoko fakataha 'a e ongo fatongia ni 'i he 'ofisi pe 'e taha, ka 'oku na taki taha mo'ona 'a e founiga ngaue pea 'ikai ke fai ha fekolosi'aki, 'o fakatatau ki hona ongo lao taki taha.

3.2 Ko e ngaue/fatongia 'oku fakahoko 'e he 'Ofisi CPR 'oku tau'ataina, 'ikai ke totongi pea faingofua/'ataa ki he kakai 'oku 'iai ha me'a 'oku nau launga ki

ai ‘o fekau’aki mo e ‘ulungaanga fakaengaue, fakahoko ngaue pe faitu’utu’uni ‘a e ngaahi potungaue, ‘ofisi mo e kautaha ‘a e pule’anga.

3.3 ‘Oku ‘ataa ‘a e ngaahi sevesi ‘oku fakahoko ‘e he ‘Ofisi CPR ki he toko taha kotoa ‘oku ‘iai ha’ane launga ki ha potungaue, ‘ofisi pe ha ma’u mafai, kuo ‘ikai ke nau lava ‘o fakalelei’i, ka ‘oku lalo’aoa ki he mafai fakalao ‘o e ‘Ofisi CPR.

3.4 ‘Oku fakatotolo’i tau’ataina ‘e he ‘Ofisi CPR ‘a e ngaahi launga fekau’aki mo e ngaahi ngaue pe faitu’utu’uni ‘oku ala ke, pe ngalingali ke:

- Fehangahangai mo e lao
- Ta’etaau/’ikai ‘uhinga lelei, ta’etotonu, fakapuhopuha’a pe matu’aki hala mo fai ta’etaau
- Na’e fakatefito ‘i ha ngaahi ‘uhinga hala pe ngaahi makatu’unga ta’ehoa/’ikai ‘uhinga taau
- Ne fakatefito ‘i ha fehalaaki fakaemo’oni’i-me’a pe fehalaaki fakalao
- Matu’aki hala

3.5 ‘Oku ‘omai ‘e he ‘Ofisi CPR ‘a e founiga ngaue vete’anga launga ‘oku ‘ikai filifilimanako pea ola lelei pea ne toe poupou’i foki ‘a e fa’unga ngaue lelei ‘i he pule’i ‘o e ngaue ‘a e pule’anga, anga-haohaoa, pule lelei, ‘ata-ki-tu’a pea taliui ki he ngaahi lao ‘o e ngaahi potungaue pe kautaha ‘a e Pule’anga.

3.6 Ko e taumu'a fakakatoa 'a e 'OfisiCPR, ke fakatotolo'i, vakai'i mo sivi'i 'a e to'onga/founga pule'i ngaue 'a e ngaahi potungaue mo e kautaha 'a e Pule'anga, pea fokotu'u atu ha ngaahi fakakaukau pe ha ngaahi liliu ki he fa'unga ngaue ke fakapapau'i 'oku malu'i 'a e totonu 'a e kakai, pea 'oku taau.

3.7 Ko e taha 'o 'emau ngaahi taumu'a ke tokoni'i 'a e Pule'anga mo hono ngaahi va'a ngaue ke leleiange 'a e faifatongia ki he kakai. Ko e angamaheni, koe'ahi ko ha launga mei he kakai, 'oku fakahoko leva 'e he 'Ofisi CPR 'a e 'a e fakatotolo mo hono vakai'i 'a e ngaahi tu'utu'uni fakahoko ngaue 'a e pule'anga.

3.8 Ko e taumu'a 'o e ngaue atu 'a e 'Ofisi CPR ke vakai'i 'a e launga pe mamahi 'oku 'ohake mei he kakai, koe'ahi ke lava 'o fakalelei'i, pea ke fakatokanga'i ai 'a e ngaahi me'a 'oku ala ke fakalelei'i ke a'usia 'a e faifatongia lelei 'a e pule'anga ki he kakai, 'o fou 'i he.

- Ola lelei mo vave 'a e ngaue 'oku fakahoko, pea ne fakaato e fiema'u 'a e kakai; mo
- Lahiange 'a e mahino mo e maama 'oku ma'u 'e he kakai, ki he, pea mo 'enau falala, ki he ngaahi founga ngaue 'a e pule'anga mo e ngaahi ngaue 'oku fakahoko ma'a e kakai.

4. Lao 'oku ne pule'i e 'Ofisi Va mo e Kakai

4.1 Ko e ngaahi lao tefito 'eni 'oku ne pule'i 'a e 'Ofisi CPR (i) Lao 'o e Komisiona ki he Va mo e Kakai 2001 and (ii) Lao 'o e Komisiona Fakafepaki'i 'o e Faihala 2007. Ko e ngaahi lao kaunga-tonu kehe 'oku kau

ai ‘a e Lao ‘o e Pule’anga, Lao ‘o e Komisoni Ngaue Faka-Pule’anga 2002, Lao ‘o e Komisoni Ngaue Faka-Pule’anga (Fakatonutonu mo e Ngaahi Tu’utu’uni) 2010.

Lao ‘o e Komisiona ki he Va mo e Kakai 2001

4.2 ‘Oku faka‘atä ‘e he Lao ‘o e Komisiona ki he Va mo e Kakai ke fokotu‘u ‘a e ‘Ofisi ‘o e Komisiona ki he Va mo e Kakai mo e ngaahi ngaue fekau‘aki mo ia.

4.3 Ko e tefito‘i fatongia ‘o e Komisiona ki he Va mo e Kakai ko hono fakatotolo‘i ‘a e ngaahi tu’utu’uni fakangaue pe fokotu‘utu‘u fakakaukau ‘a e ngaahi potungaue ‘a e pule’anga, kau ngaue, ‘ofisa pe memipa, kuo uesia ai ha taha. Ko ha fakatotolo ‘e fai, kuo pau ke makatu‘unga ‘i ha launga kuo ‘omai, pe ko e fakamafai‘i ‘e he Komisiona, pe ko ha fakafou mei he Palemia.

3,4 ‘Oku fiema‘u ‘a e Komisiona ke ne ‘ave ha lipooti ki he potungaue pe va’ā ngaue ‘o e pule’anga ‘oku launga‘i, ‘i he kakato ko ia ‘o ‘ene fakatotolo, pea ‘oatu fakataha ai mo ‘ene fokotu‘u fakakaukau ki ha ngaahi me’ā ke fakahoko koe’uhi ke fakalelei‘i ‘aki ‘a e mamahi/maumau pe launga kuo fai.

Lao Komisiona Fakafepaki‘i ‘o e Faihala 2007

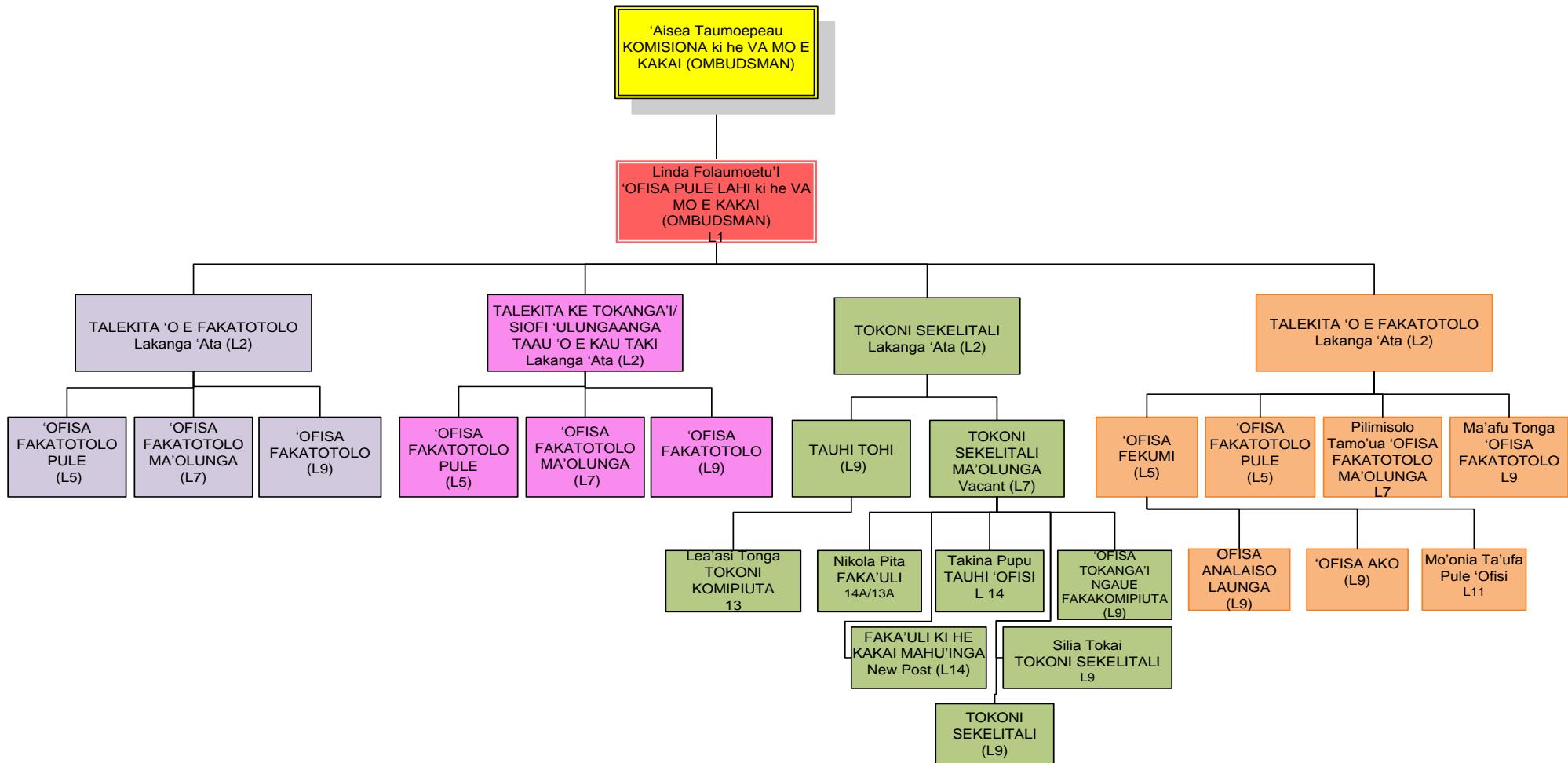
4.5 ‘Oku faka‘ata ‘e he Lao Komisiona Fakafepaki‘i ‘o e Faihala ke fokotu‘u ‘a e ‘Ofisi ‘o e Komisiona Fakafepaki‘i ‘o e Faihala mo e ngaahi ngaue fekau‘aki mo ia.

4.6 Ko e tefito'i fatongia 'o e Komisiona Fakafepaki'i 'o e Faihala ko hono fakatotolo ha ngaahi ngaue 'oku mahamahalo'i fe'unga 'oku hoko ai 'a e faihala, 'i hano fakahoko mai kiate ia 'e ha taha, pe ha fa'unga mafai 'e taha pea fakafou mai ki he Komisiona 'i ha launga pe ko ha toe founiga ange. Ko e ngaahi fatongia kehe 'o e Komisiona Fakafepaki'i 'o e Faihala, 'oku kau ai.

- Sivisivi'i 'a e ngaahi ngaue mo e founiga ngaue 'a e ngaahi potungaue mo e kautaha 'a e pule'anga, koe'uhhi ke lava ai 'o tala 'a e tukunga 'o e ngaue 'oku fakahoko, pea 'e ala 'ilo'i ai ha ngaahi faihala
- Tu'utu'uni, fale'i mo tokoni'i ha taha pe mafai ki he founiga 'e lava ke fakasi'isi'i ai 'a e to'onga maumaulao mo faihala
- Ako'i 'a e kakai 'o e fonua 'o fekau'aki mo e nunu'a kovi 'o e faihala
- Faka'ai'ai pea fakamalohi'i 'a e poupou 'a e kakai 'o e fonua ke fakafepaki'i 'a e to'onga faihala

4.7 'Oku ma'u 'e he Komisoni Fakafepaki'i 'o e Faihala 'a e mafai ke fakahoko 'a e ngaahi fakatotolo, ngaahi 'a'ahi sivi tu'upau (compulsory examinations), faka'eke'eke, tohi kumi koloa (search warrants), faka'auha 'o e koloa mo e malu'i 'o e kau fakamo'oni.

5. Fa‘unga ‘o e Ngaue‘anga

6. TOKONI ‘A E ‘OFISI CPR KE A’USIA ‘A E TAUMU‘A FAKALAKALAKA FAKAFONUA TSDII

‘Oku fokotu’utu’u ‘a e palani ngaue ko ‘eni ke fenapasi mo e Palani Langa Fakalakalaka TSD2 ‘a Tonga, 2015–2025. ‘Oku fokotu’utu’u ‘a e ngaahi poloakalama ngaue ‘a e ‘Ofisi CPR ke faka’ai’ai ha Tonga ‘oku fakalakalaka mo poupou’i ha tu’unga mo’ui ‘oku lelei mo ma’ui’ui ma’a e kakai, kotoa ‘aki ‘a hono fakapapau’i ‘oku ‘iai ‘a e ngaahi fa’unga ngaue ‘e lava ke ne malu’i mo tokoni’i ‘a e kakai ‘i he fengaue’aki mo e ngaahi potungaue pe kautaha ‘a e Pule’anga (ngaahi kautaha ‘oku lisi atu ‘i he Tepile ‘o e Lao Komisiona ki he Va mo e Kakai 2001), koe’uh i ke fakapapau’i ko e ngaahi ngaue ‘oku fakahoko ‘e he ngaahi potungaue ‘oku taau pea hoa mo e lao. ‘I he taimi tatau ke fakafepaki’i ‘a e faihala mo hono ngaue hala’aki ‘o e mafai ‘e he kau ma’u mafai, pea ‘i hono siofi mo muimui’i ‘o e ngaahi ngaue, ‘oku lava ai ke ma’a ange ‘a e ngaue mo faitotonu ange.

7. Ngaahi ‘Ulungaanga (Kavei) Mahu’inga

7.1 ‘Oku tukupa ‘a e kau ngaue ‘o e ‘Ofisi CPR ke a’usia ‘a e Taumu’a mo e Visione, pea mahu’inga ai ke e’a ‘a e ngaahi kavei mahu’inga ko ‘eni.

- Tau’ataina
- ‘Ikai filifilimanako
- Anga-haoaoa
- Anga-ngofua pea ‘ata ki he kakai
- Tu’unga ma’olunga e ‘ilo fakangaue (palofesinale)
- Ngaue fakataha

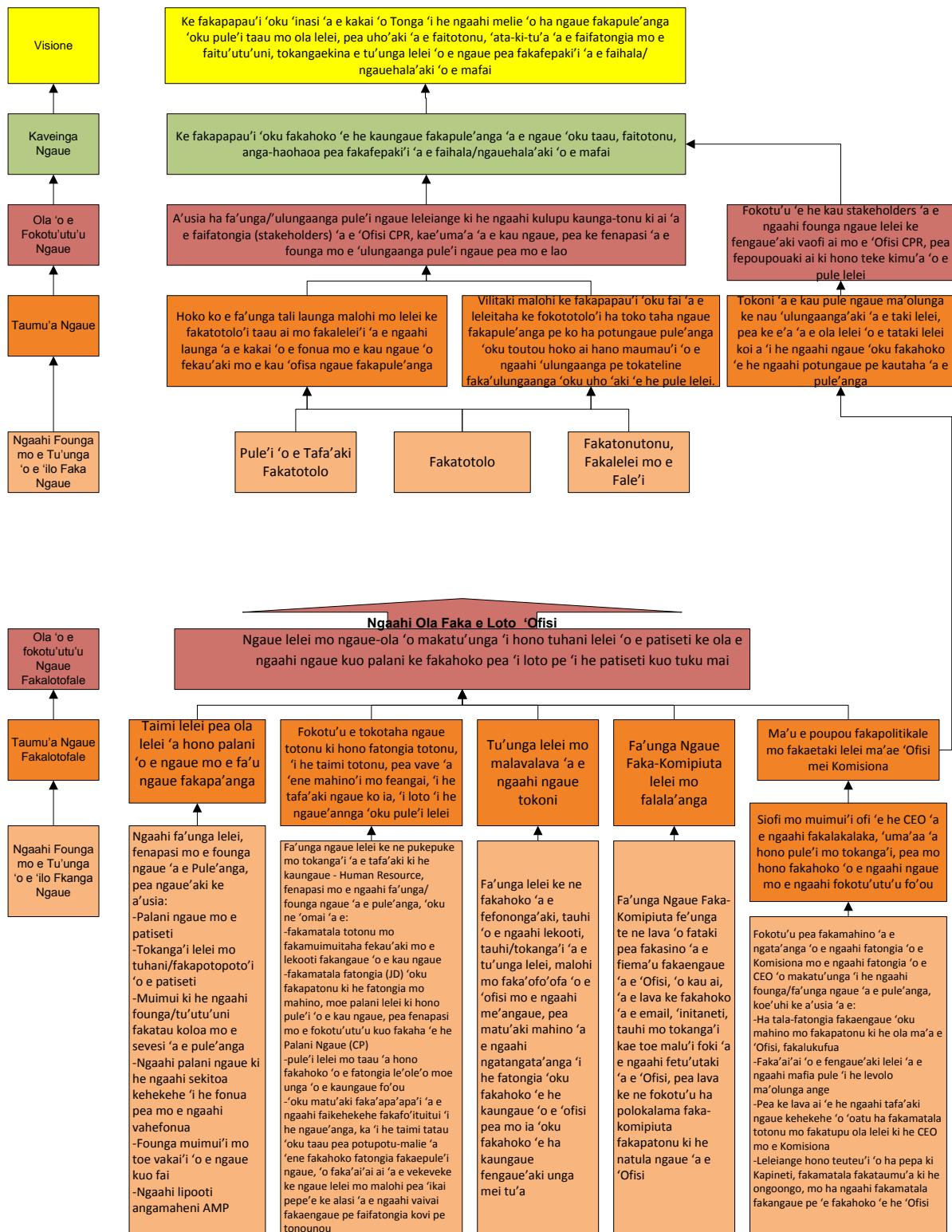
6.2 ‘Oku ‘iai e ngaahi kavei mahu’inga ‘o e ‘OfisiCPR, pea ‘i hono fakahoko, ‘e tokoni ki he ola lelei mo e a’usia ‘a e taumu’a, pea hoko ‘o mo’oni ‘a e vision ‘a e ‘OfisiCPR. Ko e ngaahi kavei mahu’inga.

- Ngaue mo e ‘ilo (understanding)
 - Ma’u e mahino e ngaue ‘oku fai mo e ‘uhinga ‘oku fakahoko ai
 - Fatu e founa ngaue ke ma’u e ngaahi solova’anga ‘o ha palopalema, hoko ko e leleitaha pea vahevahe ‘a e ngaahi taukei ‘oku ma’u
 - Fakakakato ‘a e ngaahi ngaue ‘aki e ivi mo e vekeveke
 - ‘Osi e felotoi, ‘ilo pea fatongia’aki hono pukepuke ‘a e ngaahi tu’utu’uni ngaue mo e founa ngaue.
 - Tokoni ke lalaka kimu’a ‘a e lelei ma’a e kakai

- Ngaue mo e mahino (empathy)
 - Ngaue ‘i he fefala’aki mo e faka’apa’apa
 - Mahino’i ‘a e ngaahi fiema’u ‘a hoto kaunga-ngaue pe kaunga-fononga (‘i loto ‘ofisi pe ‘i tu’ā)
 - Lava ke ke tokoni ki he ngaahi fiema’u makehe ‘oku hopo hake koe’uhi koe’uhi ko e fefiohi ‘a e ngaahi ‘ulungaanga kehekehe.
 - Mahino’i ‘a e ola ‘o ha ngaue te tau fai ki ha kakai kehe pea mo e totonu ‘oku nau ma’u
 - Fevahevahe’i tau’ataina mo vahevahe ki he ‘timi ngaue

- Ngaue mo e ‘ulungaanga anga-haoaoa (integrity)
 - Lava e toko taha kotoa ‘o ngaue’aki e lao
 - Ngaue ‘ikai filifilimanako pea tau’ataina
 - Faka’apa’apa’i e totonu fakafo’ituitui mo e ngaahi me’ā ‘oku fakapulipuli
 - Ngaue ke a’usia ‘a e ola pe tu’utu’uni ‘oku tonu (accurate) pea vave pe taimi lelei
 - Tukuange atu kitu’ā ‘a e fakamatala totonu ke tokoni ki he kakai ‘oku felave’i tonu pea mo e kakai foki ‘o e fonua
 - E’ā mai ‘a e ‘ulungaanga taau mo anga-haoaoa
 - Feinga ma’u pe ke a’usia ‘a e leleitaha

8. NGAACHI MAPE FOKOTU'UTU'U NGAUE

9. Ngaahi Taumu'a (Goals) mo e Ola (Outputs) 'o e 2015– 2016 ki he 2017-2018

9.1 'Oku anga pehe ni 'a e Ola (External Strategic Result Area) kuo palani mo fokotu'utiu'u ke a'usia 'e he 'OfisiCPR, pea ha atu kitu'a ki he 2015–2016 ki he 2017-2018:

- **Ola Fakaengaue 1:** A'usia ha fa'unga/'ulungaanga pule'i ngaue leleiange ki he ngaahi kulupu kaunga-tonu ki ai 'a e faifatongia (stakeholders) 'a e 'Ofisi CPR, kae'uma'a 'a e kau ngaue, pea fenapasi 'a e founiga mo e 'ulungaanga pule'i ngaue pea mo e lao
- **Ola Fakangaue 2:** Fokotu'u 'e he kau stakeholders 'a e ngaahi founiga ngaue lelei ke fengaue'aki vaofi ai mo e 'Ofisi CPR, pea fepoupouaki ai ki hono teke kimu'a 'o e pule lelei

9.2 Ko e ngaahi ngaue 'eni kuo fokotu'u ke fakahoko 'e he 'Ofisi CPR koe'uh i ke a'usia 'a 'ene Ngaahi Taumu'a Ngaue Fakaekautaha.

- **NGAUE 1:** 'Oku fakatoto'o'i ke taau pea fakalelei'i 'a e ngaahi launga 'a e kakai 'o e fonua mo e kau ngaue 'o fekau'aki mo e kau 'ofisa ngaue fakapule'anga
- **NGAUE 2:** Vilitaki malohi ke fakapapau'i 'oku fai 'a e leleitaha ke fokototo'o'i ha toko taha ngaue fakapule'anga pe ko ha potungaue pule'anga 'oku toutou hoko ai hano maumau'i 'o e ngaahi 'ulungaanga pe tokateline faka'ulungaanga 'oku uho 'aki 'e he pule lelei.
- **NGAUE 3:** Tokoni 'a e kau pule ngaue ma'olunga ke nau 'ulungaanga'aki 'a e taki lelei, pea ke e'a 'a e ola lelei 'o e tataki lelei ko ia'i he ngaahi ngaue 'oku fakahoko 'e he ngaahi potungaue pe kautaha 'a e pule'anga

- **NGAUE 4:** Fakalahi mo ohi ke leleiange ‘a e fengae’aki mo e ngaahi kulupu kaunga-tonu ki he ngaahi fatongia ‘oku siofi mo fakahoko ‘e he ‘Ofisi CPR

9.3 ‘Oku ange pehe ni ‘a e ola e founiga ngaue fakaloto’i ngaue ‘eni kuo fokotu’u ke fakahoko mo muimui ki ai ‘a e ‘Ofisi CPR, ki he 2015-2016 ki he 2017-2018.

- **NGAUE 1:** Ngaue lelei mo ngaue-ola ‘o makatu’unga ‘i hono tuhani lelei ‘o e patiseti ke ola e ngaahi ngaue kuo palani ke fakahoko pea ‘i loto pe ‘i he patiseti kuo tuku mai

9.4 ‘Oku anga pehe ni ‘a e ngaahi Ola fakaloto’ingaue (Organisation Outputs) kuo fokotu’u ke a’usia ‘e he ‘OfisiCPR.

- **NGAUE 1 (Internal Output):** Taimi vave pea ola lelei ‘a hono palani ‘o e ngaue mo e fa’u ngaue fakapa’anga
- **NGAUE 2:** Fokotu’u e tokotaha ngaue totonu ki hono fatongia, vave ‘a ‘ene mahino’i mo feangai, ‘i he tafa’aki ngaue ko ia, ‘i loto ‘i he ngaue’annga ‘oku pule’i lelei
- **NGAUE 3:** Tu’unga lelei mo malavalava ‘a e ngaahi ngaue tokoni (logistic services)
- **NGAUE 4:** Fakafiemalie ange ki he kakai ‘a e tu’unga faifatongia
- **NGAUE:** Toe lahiange hono vakai’i/fakalelei’i ‘o e tu’unga lelei ‘o e ngaue ki he tali launga

10. Ngaue, Taketi ke a'usia mo e Ngaahi Me'a Sivi 'o e Faifatongia

10.1 Ko e ngaahi ngaue 'eni mo e taketi kuo fokotu'u ke a'usia, pea kau ki ai mo e ngaahi tefito'i me'asivi ki he faifatongia:

'Ofisi Va mo e Kakai

Taumu'a fakangaue, ola mo e ngaue, taketi ke a'usia mo hono ngaahi me'asivi faifatongia

OLA (IMPACT)	Ke fakapapau'i 'a e faifatongia lelei mo taau 'a e ngaahi va'a ngaue 'o e Pule'anga 'aki ha ngaahi ngaue'anga 'oku uho'aki 'a e faitotonu, ngaue-ola lelei pea mo fakafepaki'i foki 'a e faihala pe ngauehala'aki 'a e mafai.
OLA (OUTCOMES)	Ngaue'aki 'e he, pea talangofua kotoa 'a e ngaahi potungaue mo e kautaha 'a e pule'anga, ki he ngaahi tu'unga fakavaha'apule'anga 'o e pule lelei mo e fakahoko ngaue

Ola faka-kautaha (Organisation Outcome) 1. Ke fakalakalaka 'a e 'ulungaanga fakangaue 'o e kau pule ki he kakai felave'i (stakeholders), kaungaue mo e levolo 'i lalo hifo 'i he pule, pea ke potupotu-tatau mo fetakinima mo e 'pule 'a e lao'

Ola (Output) 1: 'Oku fakatotolo'i mahino pea taau 'a e ngaahi launga, tautaufito mei he kakai 'o e fonua mo e kaungaue fekau'aki mo e faifatongia 'a e kau 'ofisa ngaue fakapule'anga, pea lava 'o fakalelei'i

Ngaahi Ngaue	Ngaahi Taketi Ke A'usia	Ngaahi Me'afua (KPIs)
<ul style="list-style-type: none"> • Fa'unga ngaue ola lelei a hono pule'i mo fokotu'utu'u e 'u faile launga • Kakato pea vave e fakatotolo • fakamaau'i (arbitration) • Fakalelei (conciliation) • Ngaahi ngaue fale'i 	<p>Ta'u 1: 2015-2016</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fokotu'u pea maau e ngaahi founiga ngaue ki hono pule'i, tauhi mo tokanga'i e ngaahi faile launga - Fokotu'u pea maau 'a e ngaahi founiga ngaue mo e fokotu'utu'u ngaue tafa'aki ki he 	<p>Ko e loloa e taimi tem au fakahoko atu ai ha tali ki ha faka'eke'eke pe launga –</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ko ha faka'eke'eke imeili mai. Kuopau ke mau tali atu 'i loto ha 'aho 'e 1 'i ha 'aho ngaue - Ko ha faka'eke'eke tohi mai. Kuopau ke mau tali atu kuo ma'u ho'o tohi 'i loto 'i

	<p>fakatotolo</p> <p>Ta'u 2: 2016 – 2017</p> <ul style="list-style-type: none"> - Founга ngaue fakamaau'i faka'eke mo hono ngaahi fa'unga 	<p>ha 'aho ngaue 'e 2.</p> <p>- 'Okapau 'oku fiema'u ha toe fekumi lahi pea toki malava ke fai atu ha tali ki he faka'eke'eke – 90% 'e fakahoko atu ia i loto ha 'aho ngaue 'e 40.</p> <p>Ko e loloa e taimi 'e fiema'u ke fakatotolo'i ai ha launga</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mei he 'aho hono ma'u mai e tu'utu'uni ke fakatotolo'i e launga ko 'eni 'okapau ko ha launga 'oku lahi mo fihi e ngaahi 'isiu 'e fakakakato e launga 90% i loto 'i ha mahina 'e 6 - 'Okapau ko ha launga 'oku 'ikai ke lahi mo fihi e ngaahi 'isiu 'e fakakakato e launga 90% 'i loto he mahina 'e 3.
<p>NGAAHI FAINGATA'A 'OKU FEHANGAHANGAI MO E NGAUE (RISKS)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ka 'ikai ke fakapapau'i 'a e tau'ataina 'a e 'ofisi 'e holofa 'aupito ha falala'anga 'enau ngaue • 'E molea 'a e fo'i ivi mo e vekeveke ko ia ke ngaue 'i he 'ofisi 'oku tau'ataina mei hano pule'ia <p>FAKAOFIOFI PE 'ENI KI HE NGAAHI ME'A 'E ALA HOKO (ASSUMPTIONS)</p> <ul style="list-style-type: none"> • 'Ke faka'ata 'a e 'Ofisi ke ngaue tau'ataina, pea ke kei hoko atu ko e memipa 'o e famili mamani-lahi 'o e Ombudsman –mo kei kau atu ki he ngaahi aleapau mo e tukupa ngaue • 'Oku tukupa e pule'anga ke fokotu'u ha fa'unga ngaue tali mo fakatotolo launga tau'ataina (Ombudsman service) 		

Ola (Output) 2: Fakahoko e ngaahi fakatotolo lelei mo taau ki he kau 'ofisa ngaue fakapule'anga pe potungaue 'oku ha mai 'oku toutou hoko 'enau maumau'i e ngaahi poutuliki 'o e pule lelei

Ngaue	Taketi ke A'usia	Ngaahi Me'afua (KPIs)
<ul style="list-style-type: none"> • Ola lelei hono pule'i, tauhi mo tokanga'i e fakahoko-ngaue ki he ngaahi faile launga • Kakato pea taimi vave e fakatotolo • Fakamaau 'i(arbitration) • Fakalelei (conciliation) • Ngaahi ngaue fale'i 	<p>Ta'u 1: 2015–2016</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sivi'i/vakai'i 'a e ngaahi potungaue pe kautaha fakapule'anga na'e tu'olahi pe toutou fakahoko mai hono launga'i <p>Ta'u 2: 2016 – 2017</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fakamaau'i(arbitration) 	<ul style="list-style-type: none"> • 'I ha fokotu'u atu 'i he 'Ofisi CPR ke fakahoko he ngaahi Potungue pe ngaahi kautaha ('oku ha he lao CPR) 'a e ngaahi fokotu'u ke fakalelei'i 'a e ngaahi founiga ngaue, pea ke 100% 'a hono tali e ngaahi fokotu'u ni • Koe ha e lahi e ngaahi fakalelei ki he founiga ngaue 'a ha Potungaue pe kautaha ('oku ha he lao CPR) 'o fakatatau ki he fokotu'u atu e 'Ofisi CPR
NGAAHI FAINGATA'A 'OKU FEHANGAHANGAI MO E NGAUE (RISKS)		
<ul style="list-style-type: none"> • Ka 'ikai ke fakapapau'i 'a e tau'ataina e 'ofisi 'e holofa 'aupito ha falala'anga 'enau ngaue • 'E molea 'a e fo'i ivi mo e vekeveke ko ia ke ngaue 'i he 'ofisi 'oku tau'ataina mei hano pule'ia 		
FAKAOFIOFI PE 'ENI KI HE NGAAHI ME'A 'E ALA HOKO (ASSUMPTIONS)		
<ul style="list-style-type: none"> • • 'Ke faka'ata 'a e 'Ofisi ke ngaue tau'ataina, pea ke kei hoko atu ko e memipa 'o e famili mamani-lahi 'o e Ombudsman –mo kei kau atu ki he ngaahi aleapau mo e tukupa ngaue • 'Oku tukupa e pule'anga ke fokotu'u ha fa'unga ngaue tali mo fakatotolo launga tau'ataina (Ombudsman service) 		

OLA (Organisation Outcome)3 : Fokotu'u 'e he Stakeholders 'a e ngaahi founiga ngaue lelei mo taau ke ngaue'aki 'e he 'Ofisi CPR ke 'unuaki kimu'a 'a e pule lelei

OLA (Output) 3: Ha mai ‘a e ngaahi ‘elementi ‘o e taki lelei pea lava ke pule’i lelei ‘e he kau taki ‘a e ngaue’anga mo e kakai ‘oku nau fengaue’aki

Strategies	Targets	KPIs
<ul style="list-style-type: none"> • Vahevahe mahino ‘a e fatongia mo e ngaue takitaha ‘o makatu’unga ‘i he ngaahi tu’utu’uni ngaue ‘a e pule’anga • Toe vakai’i e founa pule’i ngaue mo e fa’unga faitu’utu’uni ‘a e pule’anga 	<p>Ta’u 1: 2015-2016</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fakahoko e ngaahi talaki mo e tu’uaki ‘o e ngaue ki he pule lelei <p>Ta’u 2: 2016 – 2017</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fokotu’u ‘e he ngaahi potungae ha ngaahi founa ngaue lelei mo taaupea fengaue’aki vaofi mo e Ofisi CPR 	<ul style="list-style-type: none"> • I ha fokotu’u atu ‘i he ‘Ofisi CPR ke fakahoko he ngaahi Potungue pe ngaahi kautaha (‘oku ha he lao CPR) ‘a e ngaahi fokotu’u ke fakalelei’i ‘a e ngaahi founa ngaue, pea ke 100% ‘a hono tali e ngaahi fokotu’u ni • Koe ha e lahi e ngaahi fakalelei ki he founa ngaue ‘a ha Potungae pe kautaha (‘oku ha he lao CPR) ‘o fakatatau ki he fokotu’u atu e ‘Ofisi CPR

NGAAHI FAINGATA’A ‘OKU FEHANGAHANGAI MO E NGAUE (RISKS)

- Ka ‘ikai ke fakapapau’i ‘a e tau’ataina e ‘ofisi ‘e holofa ‘aupito ha falala’anga ‘enau ngaue
- ‘E molea ‘a e fo’i ivi mo e vekeveke ko ia ke ngaue ‘i he ‘ofisi ‘oku tau’ataina mei hano pule’ia

FAKAOFIOFI PE ‘ENI KI HE NGAAHI ME’A ‘E ALA HOKO (ASSUMPTIONS)

-
- ‘Ke faka’ata ‘a e ‘Ofisi ke ngaue tau’ataina, pea ke kei hoko atu ko e memipa ‘o e famili mamani-lahi ‘o e Ombudsman –mo kei kau atu ki he ngaahi aleapau mo e tukupa ngaue
- ‘Oku tukupa e pule’anga ke fokotu’u ha fa’unga ngaue tali mo fakatotolo launga tau’ataina (Ombudsman service)

OLA (Output) 4: Leleiange ‘a e ‘ilo mo e mahino ‘a e kakai, pea nau ‘ataa mo fakafeangai- ngofua ki hono ngaue’aki ‘o e ngaahi ngaue/sevesi ‘oku lava ‘e he ‘Ofisi ‘o fakahoko

Ngaue/Founga	Taketi ke a'usia	Ngaue/Founga
<ul style="list-style-type: none"> Feinga ke 'ilo'i pea fakalelei'i e ngaahi faingata'a'ia'anga 'oku ne fakafe'atungia'i 'a e a'utaki atu 'o 'emau faifatongia ki he kakai Fakahoko ha polokalama tu'uaki fatongia (outreach programme) fakafonua ke 'ilo'i 'e he kakai 'a homau fatongia mo 'emau ngaue Fokotu'u mo tauhi ha peesi fetu'utaki 'itanet ma'a e 'Ofisi 'I he kaha'u ke ngaue'aki 'a e ngaahi sevesi faka'ini-taneti (social media) koe'uh i ke toe faingofua ange 'a e a'u mai 'a e kakai mo 'emau fengaue'aki 	<p>Ta'u 1: 2015-2016</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fokotu'u ha polokalama tu'uaki fatongia (outreach program) - Fakanaunau e polokalama tu'uaki fatongia - Fakahoko e polokalama tu'uaki fatongia <p>Ta'u 2: 2015 – 2016</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fokotu'u mo fakahoko 'ae polokalama tu'uaki fatongia - Fokotu'u mo ngaue'aki 'a e peesi 'itaneti (website) 	<p>Ko e loloa e taimi tem au fakahoko atu ai ha tali ki ha faka'eke'eke pe launga –</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ko ha faka'eke'eke imeili mai. Kuopau ke mau tali atu 'i loto ha 'aho 'e 1 'i ha 'aho ngaue - Ko ha faka'eke'eke tohi mai. Kuopau ke mau tali atu kuo ma'u ho'o tohi 'i loto 'i ha 'aho ngaue 'e 2. - 'Okapau 'oku fiema'u ha toe fekumi lahi pea toki malava ke fai atu ha tali ki he faka'eke'eke – 90% 'e fakahoko atu ia i loto ha 'aho ngaue 'e 40. <p>Ko e loloa e taimi 'e fiema'u ke fakatololo'i ai ha launga</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mei he 'aho hono ma'u mai e tu'utu'uni ke fakatololo'i e launga ko 'eni 'okapau ko ha launga 'oku lahi mo fihi e ngaahi 'isiu 'e fakakakato e launga 90% i loto 'i ha mahina 'e 6 - 'Okapau ko ha launga 'oku 'ikai ke lahi mo fihi e ngaahi 'isiu 'e fakakakato e launga 90% 'i loto he mahina 'e 3.
<p style="text-align: center;">NGAAHI FAINGATA'A 'OKU FEHANGAHANGAI MO E NGAUE (RISKS)</p> <ul style="list-style-type: none"> Lahiang 'a e fiema'u ke fakahoko 'a e tu'uaki fatongia mo e polokalama talanoa fakamahino homau fatongia mo e ngaue 'oku mau fai 		

FAKAOFIOFI PE ‘ENI KI HE NGAALI ME’A ‘E ALA HOKO (ASSUMPTIONS)

- ‘Ikai fe’unga hano tu’uaki mo talaki e ngaahi fatongia mo e ngaue ‘a e ‘Ofisi
- ‘E vekeveke ‘a e kakai ke kau mai ki hono ngaue’i ‘o e pule lelei ‘aki ‘enau tukuange mai e ngaahi fakamatala, fakakaukau, tau’ataina pea ‘ata-ki-tu’ā

Ko e ngaahi taumu’ā ‘fakaloto’ingaue o e ‘ofisi CPR mo e ngaahi Ola mo hono founiga fakahoko ngaue, taketi mo e ngaahi me’asivi faifatongia

OLA (Internal Outcome): Lava ‘a e ‘Ofisi CPR ‘o ngaue lelei, lavame’ā ‘i loto pe he patiseti kuo vahe’i mai, pea a’usia ‘a e ngaahi ola kuo fokotu’u

OLA (Output) 1: Palani lelei ngaahi ngaue fakaloto’ingaue mo e fa’unga pule’i ‘o e ngaue fakapa’anga, pea taimi vave

Ngaue/Founiga	Taketi ke a’usia	Ngaahi me’asivi faifatongia
<ul style="list-style-type: none"> • Fokotu’u e ngaahi fa’unga ‘oku fenapasi mo e ngaahi fokotu’utu’u ngaue ‘a e pule’anga ke ngaue ki he: <ul style="list-style-type: none"> - Palani ngaue mo e fa’u ‘o e patiseti - Leva’i lelei e ngaahi me’ā fakatauhipa’anga mo e patisetiFakatau koloa pe ngaue - Palani e ngaahi sekitoa/fakavahe - Muimui’i mo sivisivi’i - Fa’u ‘o e ngaahi lipooti ‘i hano fiema’u 	<p>Ta’u 1: 2015-2016</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fokotu’u e fa’unga fakaloto’ingaue lelei - Fakahoko mo fa’u Lipooti taimi totonu <p>Ta’u 2: 2016 – 2017</p> <ul style="list-style-type: none"> - Leleiange ‘a e ngaahi ngaue 	<ul style="list-style-type: none"> • Lipooti Fakata’u • ‘E ‘ikai ke laka hake e fakamole e ‘Ofisi CPR ‘i he patiseti na’e fakangofua ‘e he Fale Alea • Totongi ki he kau hu koloa mai ‘E totongi ‘e he ‘Ofisi CPR ‘a e 99% ki he ngaahi kautaha hu koloa mai ‘oku totonu ‘enau inivoisi ‘i loto ‘i he ‘aho ‘e 30 hono ma’u mai ai e inivoisi •

NGAAHI FAINGATA’Ā ‘OKU FEHANGAHANGAI MO E NGAUE (RISKS)

- Si’isi’i e pa’anga ngaue ‘oku tuku mai ‘i he patiseti

FAKAOFIOFI PE ‘ENI KI HE NGAALI ME’A ‘E ALA HOKO (ASSUMPTIONS)

Ma’u ‘o e ngaahi fakamatala mo’oni pea ma’u taimi totonu

OLA (Output) 2: Tonu hono fili ‘o e kau ngaue, feangai-ngofua ki he ngaue pea lavame’ā, ‘i

ha ngaue'anga 'oku pule'i lelei

Ngaue/Founga	Taketi ke a'usia	Ngaahi me'asivi faifatongia
<ul style="list-style-type: none"> Fengaue'aki hangatonu mo vaofi 'a e levolo pule ma'olunga mo e toenga 'o e kau ngaue 'Iai e kau 'Ofisa Fakatotolo ki he tafa'aki takitaha Tokolahi fe'unga 'a e kau ngaue tokoni (support staff) Fengaue'aki/fetokoni'aki mo e kau ngaue tokoni fakatekinikale 	<p>Ta'u 1: 2015-2016</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fokotu'u e fa'unga fakaloto'ingaue lelei - Fakatokolahi mai e kau ngaue - Ako'i 'o e kau ngaue kenau lava 'o fa'u TSDF, KPIs pea fakafekau'aki mo e ngaahi palani kehe <p>Ta'u 2: 2016 – 2017</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fa'unga ngaue'anga 'oku ne fakamatala'i mahino e fatongia mo e ngaue 'a e taha kotoa - Si'i ange 'a e fakafalala 'i he Kau Ngaue Tokoni Fakatekinikale, pea lahiange e tokanga ki hono aka'i mo fakaloloto e 'ilo mo e taukei 'a e kau ngaue 	<ul style="list-style-type: none"> Lipooti Fakata'u Ko e ngaahi lakanga kotoa pe fekau'aki mo e fakalele 'o e 'Ofisi CPR 'e fakafonu Ko e kau ngaue taau mo mamahi'i ngaue 'e fakangaue'i 'Ikai ke 'i ai ha launga fekau'aki mo e fakahoko fatongia e kau ngaue e 'Ofisi CPR •
NGAAHI FAINGATA'A 'OKU FEHANGAHANGAI MO E NGAUE (RISKS)		
<ul style="list-style-type: none"> 'Ikai ola lelei e ngaue 'a e kau ngaue (vaivai/fakamu'omu'anima pe ko e 'ikaingaue fakamatoato) 'Ikai ke toko lahi fe'unga ha kakai taukei fe'unga ke nau fakahoko e ngaue 		
FAKAOFIOFI PE 'ENI KI HE NGAAHI ME'A 'E ALA HOKO (ASSUMPTIONS)		
<ul style="list-style-type: none"> He'ikai ke fakafe'atungia'i e ui kau ngaue fo'ou 'a e 'Ofisi 'o e Va mo e Kakai 'o hange ko e tu'utu'uni lolotonga 'oku ne ta'ofi 'a e ui 'o ha kau ngaue fo'ou Ngaue loto fiefia mo vekeveke 'a e kau ngaue pea lava ai ke nau ma'u poto mo e taukei Tokolahi e kakai fe'unga ke ngaue'i 'a e fatongia 		

OLA (Output) 3: Ngaahi me'a 'e tokoni (logistic support)		
Ngaue/Founga	Taketi ke a'usia	Ngaahi Me'asivi Faifatongia
<ul style="list-style-type: none"> Fa'unga lelei 'oku ne fakahoko a e ngaue ki he fefononga'aki mo e tauhi lekooti Tauhi mo tokanga'i 'o e 'Ofisi mo e ngaahi me'angae Mahino 'aupito 'a e ngaue mo e fatongia takitaha 'o e toko taha ngaue kotoa pe, pea mo 'ene fekau'aki/fengaue'aki mo e kakai felave'i mei tu'a (external stakeholders) Aleapau 'o makatu'unga he ola 'o e faifatongia ma'a e kakai mei tu'a (External Stakeholders) 	<p>Ta'u 1: 2015-2016</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fokotu'u 'a e ngaahi founga ngaue lelei mo taau <p>Ta'u 2: 2016 – 2017</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fa'unga ngaue'anga 'oku ne fakamatala'i mahino e fatongia mo e ngaue 'a e toko taha ngaue kotoa - Si'i ange 'a e fakafalala 'i he Kau Ngaue Tokoni Fakatekinikale, pea lahiange e tokanga ki hono ako'i mo fakaloloto e 'ilo mo e taukei 'a e kau ngaue 	<ul style="list-style-type: none"> Lipooti Fakata'u Ko e ngaahi lakanga kotoa pe fekau'aki mo e fakalele 'o e 'Ofisi CPR 'e fakafonu Ko e kau ngaue taau mo mamahi'i ngaue 'e fakangaue'i 'Ikai ke 'i ai ha launga fekau'aki mo e fakahoko fatongia e kau ngaue e 'Ofisi CPR •
NGAAHI FAINGATA'A 'OKU FEHANGAHANGAI MO E NGAUE (RISKS)		
<ul style="list-style-type: none"> Vaivai e poupou mei he kau ngaue Ngaahi fa'unga ngaue Si'isi'i e pa'anga pe me'angae ke fakahoko 'aki e ngaue 		
FAKAOFIOFI PE 'ENI KI HE NGAAHI ME'A 'E ALA HOKO (ASSUMPTIONS)		
<ul style="list-style-type: none"> Malohi e poupou 'a e kau ngaue Ngaue lelei e ngaahi fa'unga pea fenapasi mo e ngaahi taumu'a ngaue mo e taumu'a fakalukufua 'o e ngaue'anga 		

NGAAHI FAINGATA'A 'IA'ANGA 'O E FAIFATONGIA NE TUPU AI E 'IKAI A'USIA E TAUMU'A NGAUE

Na'e 'ikai ke 'iai ha Komisiona 'o e 'Ofisi CPR talu mei he 2006, ka na'e toki fokotu'u e Komisiona 'i he 2014. Na'e toki fokotu'u mo e Pule Lahi (CEO) 'i Ma'asi 2015 ke ne fatongia 'aki 'a hono pule'i mo fakalele 'a e ngaue 'a e 'ofisi pea kau ai mo hono fakahu mai ha kau ngaue fo'ou pea ke fakapapau'i foki 'oku lava 'e he 'ofisi 'o fataki 'a e ngaue 'oku fiema'u ke fakahoko 'e he Komisiona 'o fakatatau ki he Lao Komisiona ki he Va mo e Kakai 2001. Ko e kau ngaue 'o e lolotonga ni 'oku kau ki ai ha 'ofisa fakatotolo 'e toko ua mo ha kau ngaue tokoni (administrative) 'e toko ono (6). 'Oku matu'aki fiema'u ke unga mai leva 'i he vavetaha ha kau ngaue polofesinale mo tekinikale 'o kau ai, 'a e –

- Tokoni Sekelitali;
- ongo Talekita ki he Fakafepaki'i 'o e Faihala;
- Kau Fakatotolo;
- Kau 'Ofisa Fekumi (Research);
- Kau 'ofisa tali launga;
- Kau ngaue IT - poto'i makehe 'i he tekinolosia 'o e fetu'utaki (Information Technology)

Kapau he'ikai fakakakato mai 'a e kau ngaue polofesinale mo tekinikale ko 'eni, 'e kei tonounou aipe 'a e faifatongia 'a e 'Ofisi. 'Oku fiema'u ke 'omai 'e he kau ngaue ko 'eni 'a e 'ilo mo e poto'i 'i he fakatotolo, palani mo fokotu'utu'u ngaue, fekumi mo e fakatotolo (research) pea mo e 'ilo fakatekinolosia 'o e fetu'utaki mo e komipiuta, kae malava 'a e 'Ofisi 'o fakahoko mo fakaa'u atu 'a e ngaahi tokoni ke a'usia 'a e fatongia 'o e Komisiona 'o fakatatau ki he Lao.

NGAAHI NGAUE FO'OU

Ko e ngaahi ngaue fo'ou 'eni 'oku fokotu'u atu 'e he 'Ofisi CPR ke fakahoko lolotonga 'a e Ta'u Fakapa'anga 2015/2016 –

1. Totongi Ngaue'aki 'o ha 'ofisi fo'ou (rental). 'Oku mahu'inga 'aupito 'a e fokotu'u fo'ou ko 'eni, koe'uh 'oku lolotonga fakahoko 'a e ngaue mei ha 'ofisi kehekehe 'e ua. 'Oku 'ofisi 'a e Komisiona mo ha kau ngaue 'e toko ua 'i he Mosimani Building kae 'ofisi 'a e Pule Lahi (CEO) mo ha kau ngaue 'e toko 6 'i he ki'i konga'i fale si'isi'i he Hala Lavinia, na'e 'iloa fuoloa ko e Falekoloa 'o e

Pule’anga. Koe’uhi ko e mahu’inga makehe ‘o e ngaahi fatongia ‘o e ‘ofisi, mo e fiema’u ke fakatotolo’i tau’ataina pea ‘ikai ke fakaha ki he kakai, ‘oku fiema’u ai ke fakahoko ‘a e ngaue ni mei he feitu’u ‘oku malu, pea lahiange ke ne lava ‘o fataki ‘a e tupu ke toko lahiange ‘a e kau ngaue mo e ngaue ‘oku fakahoko. ‘Oku fakafuofua ‘e a’u ‘a e kau ngaue ‘a e ‘Ofisi CPR ki he toko 26, pea ‘e fiema’u leva ‘i he vavetaha ha ‘ofisi fo’ou ‘oku lahiange. ‘Oku fokotu’u atu ko e fakamole ki hono totongi ngaue’aki (rent) ha ‘ofisi fo’ou ‘e fe’unga mo e fiema’u ‘a e ‘Ofisi CPR ko e fakafuofua ki he T\$150,000.

2. Tu’uaki ‘o e ngaahi lakanga ‘oku ‘ataa pea fokotu’u mo ha ngaahi lakanga fo’ou. Kuo a’usia ‘e he ‘Ofisi CPR ha fakalaka malohiange ‘i he ‘iai ‘a hono Komisiona pea ‘iai ‘eni mo hono CEO, pea kuo lava ‘eni ‘o fa’u mo fokotu’utu’u ha palani ngaue ki he 2015/2016. ‘Oku ‘uhinga ‘eni, kuo ‘iai ‘a e fa’unga fakangaue fo’ou pea mo e fokotu’utu’u fo’ou ki he kau ngaue ‘oku fokotu’u atu. Ko e ngaue fo’ou ‘eni, he ko ‘emau feinga ke fokotu’u ha kau ngaue tu’uma’u te nau lava ‘o ngaue-ola ke a’usia ‘a e ngaahi taumu’a mo e ola kuo fokotu’utu’u, pea ‘e lava ai ke fakamo’oni mo ho’ata totonu mai ai ‘a e ngaahi fatongia ‘o e ‘Ofisi ni ‘o hange ko e Lao. ‘I he fakakaukau ko ia, ‘oku mau feinga malohi ai ke fokotu’u ha kau ngaue ‘oku nau ma’u ‘a e ‘ilo/poto’i totonu pea malava ke ngaue ‘i he ‘ofisi ko ‘eni, ko ia ai ko e kau ngaue ‘eni ‘oku fiema’u –
 - i) ‘Ofisa Fakatotolo Pule (Level 5);
 - ii) ‘Ofisa Fakatotolo Ma’olunga (Level 7)
 - iii) 2x ‘Ofisa Fekumi (Research, Levels 5 & 9)
 - iv) ‘Ofisa Sivi Launga (Level 9)
 - v) ‘Ofisa Ako/Fakamatala (Level 9)
 - vi) ‘Ofisa IT – System Officer (Level 9)

Kuo mahino ‘eni ‘oku ‘ikai ke ‘iai ha pa’anga ia ke fakapa’anga ‘aki ‘a e ngaahi lakanga ‘oku fokotu’u atu ni, ‘o fakatatau ki he pa’anga kuo vahe’i mai he patiseti fakaangaanga.

11. Fakahoko ‘o e Palani Ngaue

11.1 ‘E fakahoko ‘a e Palanio Ngaue ko ‘eni ‘i he ta’u ‘e tolu (3) ka hoko. ‘E fakahoko ‘eni ‘aki hano fakafatongia’aki mo vahevahe ‘a e ngaue ki he ngaahi tafa’aki ngaue mo e kau ngaue ‘o e ‘Ofisi Va mo e Kakai, ‘o tefito ‘i he ngaahi ngaue mo e patiseti kuo vahe’i ke ngaue’aki, pea mo e fengae’aki mo e ngaahi hoa-ngaue mo e kakai ‘oku nau ngaue’aki ‘a e sevesi

11.2 Ko e fatongia ia ‘o e kau ‘ulu’i va’a ngaue ke fakapapau’i ‘oku ola lelei ‘a hono fakahoko ‘o e ngaahi ngaue, ke a’usia ‘a e ngaahi taketi kuo fokotu’u.

12. Siofi ‘o e Faifatongia & Vakai‘i

‘E siofi pe muimui’i, pea vakai‘i ‘e he ‘Ofisi CPR ‘a hono fakahoko ‘o e Palani Ngaue, ‘o ngaue’aki ‘a e ngaahi me’asivi faifatongia kuo fokotu’u ‘a ia ‘oku ha ‘i he tepile ‘i ‘olunga. ‘E lava ‘e he founiga ngaue ko ‘eni fakamatala’i ‘a e ngaue mo e ola, ‘aia ‘e makatu’unga mei ai ‘a e lipooti fakakuata mo fakata’u ki he Kapineti mo e Falealea.

13. Patiseti ‘a e ‘Ofisi CPR

Program	Sub-Program	FY12/13			FY13/14			FY14/15			FY15/16		
		Salary	Operation	Total	Salary	Operation	Total	Salary	Operation	Total	Salary	Operation	Total
1	1	-	-	-	-	-	-	145,342	134,668	280,010	290,300	77,000	367,300
1	2	107,199	19,901	127,100	153,967	31,551	185,518	174,936	129,371	304,307	91,200	32,600	123,800
1	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	166,500	195,400	361,900
2	1	-	-	-	-	-	-	70,081	16,001	86,082	197,000	55,900	252,900
2	2	-	-	-	-	-	-	136,137	47,432	183,569	-	-	-
3	1			-			-	113,003	87,004	200,007	98,100	13,700	111,800
3	2			-			-	200,002	200,006	400,008	107,200	11,000	118,200
3	3			-			-	120,002	80,000	200,002	-	-	-
		107,199	19,901	127,100	153,967	31,551	185,518	959,503	694,482	1,653,985	950,300	385,600	1,335,900

KOMISIONA KI HE VA MO E KAKAI

PULE'ANGA TONGA

2015